

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Égész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed
 évre 1 korona, egyes szám ára 10 fillér.
 Vidékre egész évre 5 korona.
 Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felélős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Nyitlár sora 10 fillér.
 Hirdetések nagyság szerint jutányos árban
 számítanak meg.

Az elsőrendű élelmiszerekről

már októberben megírtuk szerény véleményünket, mely akkoriban előttünk is komolyabb számitásba jött, mikor rákövetkező napokban történt országos értekezleten Sándor Pál képviselő, kiváló közgazdász ehhez hasonlóan fejtette ki nezeit. Nezetünk csak abban különbözött, hogy mi nemcsak a készletek összeírását mondottuk szükségesnek, hanem a szükségletek megállapítását, hogy eképpen a meglevő készletet minden országrész szükségletehez képest felhasználhassuk, a megállapítandó méltányos áráért.

Távol áll tőlünk még a gondolat is, hogy szerény véleménymegnyilvánulásunk illetékes helyen figyelembe vétecsék, vagy hogy egyáltalában odaig eljusson. Csak éppen kötelességből foglalkoztunk elontos kérdéssel, tőlünk telhető szociális érzéssel s menten minden bürokratizmustól és érdekkörök befolyásától, ugyanis mondhatnók, egyszerű hétköznapi polgári ésszel.

Sajnos, egyéb befolyások más megoldást juttattak érvényre. Jött a —maximális armegszabás. Ez esodot mondott. Jött egy másik Ez sem volt jobb. Mindegyikben hiányzott az előrelátó ovatosság s főleg a praktikus, természetes eszjárás. Pedig milyen jó utmutatásul szolgálhattak volna az országlásban es haboruskodásban egyaránt dicső szomszédaink, a németek talpraesett eljárása, minden közszükségleti aruban. Persze a németek nem is engednek se agrar, sem merkantil érdekeknek, hanem egyesegyedül csak a józan, természetes gondolkodás vezet i őket ilyen nagy horderejű, az egész nemzetet érintő kérdésekben.

Most a „V. L.”-ban is újra foglalkoznak ezen ott is kellő megértéssel kezelt ügyvel s mert ez sok tekintetben a mi allaspontunkat is fedi, közreadjuk e heti vezető cikkének következő részét:

„Miután a rendeletet nem így csinálták, a kudarc előre volt látható es most a requirálását kellett kimondani. De ne higyük, hogy evvel a kérdés meg van oldva. A nehézségek még így is bőven fognak mutatkozni. A rendelet megadja a kisajátítás jogat az „Országos gazdasági bizottságnak.” Sokan csak most logják megtudni, hogy ilyen bizottság egyáltalán létezik, még pedig persze a fővárosban. Meglehet az is, hogy ez a bizottság a fővárosban szervezettel is bír es hogy a főváros igényeinek ennek folytán meg is tud felelni. De hogy képes lesz-e a hatáskörét a vidékre is kiterjeszteni, ahol a szükséglet es a hiány ép úgy megvan, mint Budapesten, az már kérdés.

A rendelet ugyan azt mondja, hogy a kisajátításnál közre kell működnie vidéken a főszoigabirónak, városokban a rendőrkapitány-nak, vagy a tanács által kiküldött tisztviselőnek. De a kisajátítás történik az „Országos gazdasági bizottság” útján. Magával a requizicióval az ügy vagy a fogyasztás ellátása még távolról sincsen lebonyolítva. A tulajdonos köteles az árut a kijelölt vasuti vagy hajó állomásra szállítani. De ki fogja dirigálni, hogy a gabona az allomásra hova továbbittassék, hogy hol raktározassék be, hogy a raktárból milyen malomnak adassék ki es hogy a malom a gabonát köteles-e megvenni vagy csak őrlési díj fejében megőrolni es hogy miképpen fog a lisztnek elarusítása történni? Ez mind oly kérdés, melyre nézve a rendelet felvilágosítást nem nyújt. Nem hisszük, hogy az országos bizottság képes volna mindezt a központból, azaz a fővárosból elintézni. Itt egy nagy-szabásu organizációra van szükség, mely az

egész országra kiterjedne. A bizottságnak nemcsak a címre nézve, de valóságban is országosnak kellene lennie. Minden megyében kerületben es városban kell létesíteni ilyen bizottságot, melyek elsősorban az ő körük ellátását kötelesek biztosítani. Amellett ezen vidéki bizottságok együtt működhetnek a központtal, úgy hogy gabona vagy liszt onét, ahol felesleg mutatkozik, eldirigaltassék a szükséglet helyére.

A katonaság élelmezése eddig nagyszeruen sikerült. Igaz, hogy az élelmezési osztály a mostani működésére béke idejen öt évtized óta készülhetett es ennél fogva nem nagy csoda, na most minden a legnagyobb rendben folyik. Egy ilyen szervezést egy pár hét alatt létesíteni nem lehet es így el kell készülnünk arra, hogy a requirálási joggal, mely az Országos gazdasági bizottságnak megadatott, a polgárság ellátásának kérdése még elintézve nincsen es csak a keresztülvitelnél fognak a praxisban mutatkozni az igen nagy nehézségek es fennakadások.

A katonáknak az első perctől fogva meg volt a requizicio joga. Mégis azt láttuk, hogy ezen joggal csak eleinte éltek, midőn élelmezési cikkeket sürögősen, ugyszólvan pillanatnyi idő alatt kellett beszerezni es ezt mas módon nem tehettek. Később azonban a beszerzést máskep szervezték es a követett eljárásnál katonáknál nem remélt kereskedelmi szellem mutatkozott. Igénybe vették nemcsak a nagyszállítókat, de egy sereg ügynököt es közvetítőt is, mindenkit, hogy a pénzzel nem fukarkodnak. Megfizetnek nemcsak tisztességes, de nagy árákat is. Az ügynököket díjazták fenyesen es sok szegény ördög, kinek adosságon kívül egyebe sem volt, ma vagyonos ember. De a célt elérték, kapnak arut quantum satis. A közvetítő felkutatja bel es külföldön a felhasználható készleteket. Az élelmezési raktár pedig megfizet érte minden art, mert a katonát el kell látni es mert éhező katonával nem lehet győzni.

Az élelmezési raktáraknak a bevasárlásnál szabad kezök es elég tag hatáskörük van. A központ csak annyiban disponál, hogy az élelmezési cikkek a raktárakból hova küldendők. Vagyon a vasutak nagyszerű organizációja folytan mindig van elegendő, úgy hogy e tekintetben soha sincsen fennakadás.

A polgári ellátás iránt sokat tanulhatnánk katonáektől. A requizicio egymaga sokat segíteni nem fog, ha hiányzik a pontos szervezés, hogy a requirált gabona miképpen használtassék fel. A miniszteri rendelet erre a kérdésre nem terjeszkedik ki. Meglehet, hogy az Országos gazdasági bizottság fogja az eljarast szabályozni. Az első kellek az volna, hogy a szervezést az egész országra kiterjessze es hogy a vidéki bizottságok ismerjék az eljarást, miképpen kell a requirált gabona mennyiségeket felhasználni, mily módon tehetők a legközelebbi uton a fogyasztó közönségnek hozzáférhetővé.

Egy nagy vidéki városnak polgármestere távirati uton a miniszterhez fordult, engedje meg, hogy a kereskedőknél lisztet requirálhasson es ezt a közönségnek árusithassa. A kéres nagyon jogos volna. Csak egy a baj. Egy pár nappal előbb ugyanannak a városnak lisztkereskedői deputacióban voltak a polgármester urnál neki bejelentendő, hogy kénytelenek lesznek boltjaikat becsukni, mert nincsen lisztjük. A városban van ugyan egy nagy gőzmalom. De az egyrészt a katonaság részére dolgozik, a termelésének másik részét pedig Bécsben adja el. Budapestről pedig lisztet kapni nem lehet.

Nagyon kíváncsiak vagyunk az Országos gazdasági bizottság működésére. Ha talán kiküld megbizottakat a vidékre, ott lefoglalja a gabona készleteket es ezeket Budapestre fogja dirigálni, ezzel a vidéki fogyasztók aligha lesznek megelégedve. A gondoskodást ki kell terjeszteni az egész országra, mert különben az újabb miniszteri rendelet megint csak írott malaszt marad.

Városi ügyek.

336 915

Hirdetmény.

Közvéteszem, hogy a táblaházban az emeleti lakást, mely 4 szobából, furdó, konyha, fakamra, felpince s pallásból áll, f. évi május hó 1-ével kiálom.

Ajánlatok a polgármesteri hivatalhoz beadhatók
 Köszeg, 1915. január hó 29. én.

August János polgármester h.

Hirek a háborúról.

Sulyos angol vereség. Nyugati hadszintér: Az ellenség kedden szokása szerint Middelkerket es Westende furdót ágyutuz ala vette. Ezen ágyutuz következtében nagyszamu lakos meghalt, illetőleg megsébesült, közöttük a middelkerkei polgármester is. A mi veszteségünk egészen esekélyek voltak. A labassei esatorna miniket partján esapataink az angolok állását megtámolták. Mig a esatornától északra Givonchy es a esatorna között a támadás erős oldaltuz miatt nem eredményezte az angol állás elfoglalását, addig a balem esapatok támadása a esatornától délre teljes sikerrel járt. Itt az angol allásokat ezeregyszaz méternyi arevonalszélességben rohammal elfoglaltuk, két tanaszponton elhódítottuk, három tisztet es száztiz fonyi legőnyseget elfogtunk, egy ágyut es három géppuskát zsakmányoltunk. Az angolok eredmény nélkül kísérelték meg a részünk-ről céljainknak megfelelőleg azonnal kihasznált állásoknak visszafoglalását es őket sulyos veszteségekkel visszavertük. A mi veszteségünk aranylag esekélyek. A Craonne melletti magaslaton Lamtól délkeletre esapataink eredményesen harcoltak. A Vogézek déli részén a franciáknak minden támadását visszavertük. Több mint ötven foglyot ejtettünk. Keleti hadszintér: Gumbinnentől északkeletre az oroszok lovasságunk állását eredménytelenül támadták. Kelet-Poroszországban a többi arevonalon heves ágyuharcok voltak. Kisebb harcok Wloclawetól északkeletre reánk nézve eredményesek voltak. Lengyelországban a Visztulától nyugatra es a Pilicatól keletre semmi jelentős esemény nem történt.

Orosz vereség Bukovinában. Az idevaló lapok Dorna Watraról keltezett sürgönyt közölnek, amely szerint osztrak-magyar esapatok a Bukovina déli részébe behatolt orosz esapatokon rajtütöttel s az oroszoknak rendkívül sulyos veszteségeik voltak. Az osztrak-magyar esapatok számos oroszot ejtettek foglyul es sok löszerkoesit zsakmányoltak.

Lodz Neu Breszlau lett. Angol lapok jelentik, hogy a németek Lodz városát Neu Breszlau-nak nevezték el. Lodzból a németek közvetlen vasuti vonatokat indítanak Berlin, Boroszló es Lipese felé.

A németek himnuszt változtattak. Csatorokón a német fohadiszállason istentisztelet volt az evang. templomban a német esászár születésnapja alkalmából. Az unnepségnek volt egy részlete, amely általános feltunést keltett a magasrang hallgatóság körében. Ezen az istentiszteleten történt ugyanis először, hogy hivatalos alkalommal a Heil Dir im Siegerkranz kezdetu német himnuszt a régi szöveggel, de teljesen új melodiával énekelték. Az új német himnuszt egy katonai énekkar adta elő. Az újítás oka az, hogy a régi német himnuszt melodiája tudvalevőleg teljesen azonos volt az angolok királyhimmuszával. Feszült figyelemmel hallgatta a templom közönsége az új éneket es mindenki átérzte annak a történelmi pillanatnak a hangulatát, amikor egy nép a haboruja közepette büszke dából himnuszt változtat.

Az Ung folyó völgyében az ellenséget az uezoki hágó mindkét oldalán a határmagaslaton elfoglalt állásából szerdán kiverük. Ezzel három napi harc után ismét birtokunkba jutott a Kárpitok egyik legfontosabb hágója, amelynek birtokáért a hadjarat folyamán már többször elkeseredett küzdelem folyt.

fákkal befásítani rendkívül előnyös, mivel fent kaphatja a kitűnő gyümölcsöt, lent pedig annál jobb legelőt, mi természetesen is, mert a fák árnyéka alatt sokkal üdebben fejlődik a pázsit, a fű, nem égetheti ki a nap heve, amit a tisztelt olvasók a forró nyári években tapasztalhattak is, így bizony dupla a haszon.

Ilyen helyen az ültetéseket évről évre fokozatosan lehet keresztül vinni. A gyümölcsfákkal beültetett legelőrészt persze be kell keríteni és abba a részbe csak disznókat, ludakat hajtani, ezek nem tehetnek kárt. Par év múlva, mikor a fák már jól megerősödtek, három erős karóval körülvetetnek, mely karók persze oldalt egymással kis karóskákkal összeötendők. Ott már szarvasmarhát lehet legeltetni.

Szóval megvédeni kell tudni a fák épségét, ami nem olyan nehéz dolog és nem kivihetetlen, csak akarat és egy kis munka kell hozzá. Ily helyekre ültetett gyümölcsfa legyen magastörzsű, 1-80-2 méter magas, hogy a később alatta legelősző szarvasmarha a fakoronákban kárt ne tehessen.

Folytatása következik

Köszönetnyilvánítás.

A drága anyánk, nagyanánk és anyósunk

özv. Schlögl Jánosné
szül. Randweg Mária

elhunyta alkalmából tapasztalt számos részvénytulajdonosokért és a temetésen való nagy részvételt ezúton leghálásabb köszönetet mondanak

Köszeg, 1915. január hó 26-án
a gyászoló hátramaradottak.

Horgony-thymol-kenőcs.

Könnyebb perüléseknél, nyitott és egész sebeknél.
Adag: kor. - 80

Horgony-Liniment.

a Horgony-Pain-Expeller pilleka.
Egyszerűsített bedörzsölés buléknál, rheumánál, köszvény-nél stb.
Évegje: kor. - 80 1 40 2 -

Horgony-vas-albuminat-festvény.

Vérzegénységnek és sapkornál.
Évegje: kor. 1 40

Köszeg Király-ut 82

5 szobás urilakás (villany, fürdőszoba stb.) szép gyümölcsösrel február eisejére kiadó. Bővebbet Benesch Mátyásnál, Szentkirály, Vas megye.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság köszegi fiókja,

Köszeg, Király-ut 6. sz.
Strucz szálloda mellett

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamattal, tozással betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kiütéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 aláírtas üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsonöket földbirtokokra és városi házakra, magasabb kamatu kölcsonöket alacsonyabb kamatu kölcsonökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi artolyamon vesz és elad, tozást megbizatosakat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (tulaj) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat, ienzetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állam- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat artolyamvesztesség ellen biztosít.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Fekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintezetevel a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzlet megbizást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ugyancsak mindefféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár
Szombathely Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1,600,000 kor. Tartalékok. 400,000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkét 2,250,000 korona.

Meghívás a Köszegi Takarékpénztárnak

1915. évi február hó 21-én délelőtt 10¹/₂ órakor
Köszegen saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az 1914. évi üzletkimutatás s mérleg előterjesztése, s határozathozatal a tisztanyereség felosztása s a felmentvény megadása felett.
2. Igazgatósági elnöknek és alelnöknek, 5 igazgatósági tagnak és felügyelőbizottsági 3 rendes és 2 póttagnak 3 évi működési időre való választása.

A közgyűlésen az a részvényes bír szavazati joggal, akinek részvénye 3 hónappal a közgyűlés előtt a takarékpénztár részvénykönyvében nevére bejegyeztetett s aki részvényét e szelvényivel együtt 8 nappal a közgyűlés előtt a takarékpénztárnál letette.

Az üzletkimutatás és mérleg, a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal, az intézet helyiségében betekinthezők.

Köszeg, 1915. évi január hó 29 én.

Az igazgatóság.

MEGHIVÓ.

A „köszegi bortermelők szövetkezete“

1915. évi február hó 7-én délelőtt fél 11 órakor
a Mulató nagytermében tartja

ez évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1914. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozat hozatal.
3. Indítványok.

Indítványok 3 nappal a közgyűlés előtt az elnökségnél írásban benyujtandók.

Az igazgatóság.

Fáj a foga? Műfog kell!

Scharpf Jenő

vizsgázott fogtechnikus mester
segít a bajon.

Szombathely, Erzsébet királyné-utca
11. szám.

Működik délelőtt 8 órától délután 5-ig.

STOCK-
COGNAC
MEDICINAL

hivatalos ölmzarral ellátott
palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárából

BARCOLA.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomásos levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Köszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház),
hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett
:: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Köszegvidéki Népesnaptár“, „Süner Bezirkskalender“ és „Kervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga“
kiadóhivatala.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Köszegen